

**DERİ VE DERİ MAMULLERİ
SEKTÖRÜ**

2014 EYLÜL

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

**İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ**

Ekim 2014

2014 YILI EYLÜL AYI

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2014 yılı Ocak-Eylül döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 0,9 artışla 1 milyar 396 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Ocak-Eylül döneminde, Türkiye genel ihracatı ise % 5,7 oranında artarak 118,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde %1,2 olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2012	2013	Değişim %	2013 Ocak-Eylül	2014 Ocak-Eylül	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	151.695.192	151.707.002	0,0	111.798.081	118.225.131	5,7
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.633.988	1.901.404	16,4	1.383.088	1.396.027	0,9
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,3		1,2	1,2	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde % 16,2 düşüşle 296,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 21,3'e gerilemiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB'deki en önemli pazarı İtalya'ya yapılan ihracat Ocak-Eylül döneminde % 17,5 artarak 119,9 milyon dolara ulaşmıştır. Almanya'ya ihracat ise bu dönemde % 14,7 artışla 98,4 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönemde deri ürünleri ihracatında İtalya'nın payı % 8,6'ya yükselirken, Almanya'nın payı ise % 7,1 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkeler arasında Ocak-Eylül döneminde % 11,7 artış göstererek 94 milyon dolara yükselen Irak ve % 27,2 artışla 65,9 milyon dolara çıkan İngiltere yer almaktadır.

Asya pazarının kalbi Çin'e yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise bu dönemde % 17,1 düşüşle 48,6 milyon dolar olarak kaydedilirken, Hong Kong'a ihracatta da % 26,2 oranında düşüş meydana gelmiştir.

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

	2013 EYLÜL 1000 \$	2014 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2013 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2014 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	45.399	53.306	17,4	354.171	25,6	296.803	21,3	-16,2
2 İTALYA	9.950	9.112	-8,4	102.037	7,4	119.897	8,6	17,5
3 ALMANYA	8.759	10.020	14,4	85.782	6,2	98.432	7,1	14,7
4 İRAK	10.812	12.472	15,3	84.080	6,1	93.951	6,7	11,7
5 İNGİLTERE	6.348	7.875	24,0	51.788	3,7	65.880	4,7	27,2
6 FRANSA	7.524	6.879	-8,6	56.990	4,1	56.916	4,1	-0,1
7 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	7.610	7.652	0,5	58.656	4,2	48.624	3,5	-17,1
8 UKRAYNA	8.252	6.100	-26,1	52.659	3,8	48.357	3,5	-8,2
9 SUUDİ ARABİSTAN	3.879	3.681	-5,1	36.751	2,7	33.740	2,4	-8,2
10 HONG KONG	4.682	2.941	-37,2	43.337	3,1	31.986	2,3	-26,2
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	113.216	120.036	6,0	926.251	67,0	894.586	64,1	-3,4
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	175.967	183.513	4,3	1.383.088	100,0	1.396.027	100,0	0,9

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 36,3'lük payıyla en önemli pazarı olan AB-28 ülke grubuna yapılan ihracat, 2014 yılı Ocak-Eylül döneminde % 9,3 artışla 507 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 11,1 düşerek 388 milyon dolara gerilemiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 27,8 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grupları açısından yüksek oranlı artışlarda bu dönemde Afrika ülkeleri grubuna ihracat % 31,8 artış gösterirken, en büyük oranda düşüş ise % 17,6 ile Diğer Avrupa Ülkeleri grubunda meydana gelmiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2013 EYLÜL 1000\$	2014 EYLÜL 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2013 OCAK-EYLÜL 1000\$	2014 OCAK-EYLÜL 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	61.376	55.028	-10,3	30,0	463.873	507.056	9,3	36,3
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	57.778	66.789	15,6	36,4	436.315	387.938	-11,1	27,8
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	20.928	23.286	11,3	12,7	172.533	189.476	9,8	13,6
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	16.005	17.617	10,1	9,6	134.367	128.097	-4,7	9,2
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	4.288	6.087	42,0	3,3	48.309	63.662	31,8	4,6
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	5.601	6.104	9,0	3,3	64.709	56.877	-12,1	4,1
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	5.751	4.981	-13,4	2,7	30.999	32.286	4,2	2,3
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	2.980	2.699	-9,4	1,5	24.756	20.394	-17,6	1,5
Serbest Bölgeler Toplamı	887	621	-30,0	0,3	5.269	7.807	48,2	0,6
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	175.967	183.513	4,3	100,0	1.383.088	1.396.027	0,9	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2014 yılının Ocak-Eylül döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 583,7 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 6 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 41,8 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer önemli grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre % 12,7 oranında azalarak 378,6 milyon dolara gerilemiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 27,1 düzeyindedir.

Deri konfeksiyon ürün grubunu oluşturan iki önemli kalemden deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,2 oranında azalarak 195,7 milyon dolara gerilerken, bu ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 14 olarak kaydedilmiştir.

Deri konfeksiyon ürün grubunun diğer kalemi kürk giyim eşyası grubundan ise bu dönemde 183 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2013 yılının eş dönemine göre % 22,4 oranında ciddi düşüş meydana gelmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2014 yılı Ocak-Eylül döneminde 248,5 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 12 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 17,8 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 5,2 artışla 182,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 13,1'dir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ise bu dönemde % 77 düşüşle 266 bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

2014 EYLÜL AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2013 EYLÜL	2014 EYLÜL	2013/2014 Değişim	2013 OCAK-EYLÜL	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2014 OCAK-EYLÜL	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2013/2014 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	23	15	-34,8%	947	0,1	122	0,0	-87,1%
4301	HAM KÜRK	15	0	-100,0%	209	0,0	144	0,0	-31,1%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	38	15	-60,5%	1.156	0,1	266	0,0	-77,0%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	16.752	21.415	27,8%	136.310	9,9	167.871	12,0	23,2%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	9.459	9.663	2,2%	85.638	6,2	80.671	5,8	-5,8%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	26.211	31.078	18,6%	221.948	16,0	248.542	17,8	12,0%
4203.10	DERİ GİYİM	22.340	24.372	9,1%	198.049	14,3	195.688	14,0	-1,2%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	36.699	40.942	11,6%	235.620	17,0	182.937	13,1	-22,4%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	59.039	65.314	10,6%	433.669	31,4	378.625	27,1	-12,7%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	19.494	22.941	17,7%	173.530	12,5	182.496	13,1	5,2%
64	AYAKKABI TOPLAMI	70.810	63.864	-9,8%	550.828	39,8	583.672	41,8	6,0%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	175.967	183.513	4,3%	1.383.088	100,0	1.396.027	100,0	0,9%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2014 yılı Ocak-Eylül döneminde Gana'ya 49 bin dolar, Sırbistan'a ise 30 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
GANNA	73	49	-32,9%	40,2%
SIRBİSTAN	0	30	100,0	24,6%
MOLDAVYA	1	15	100,0	12,3%
ABD	0	11	100,0%	9,0%
İSPANYA	0	9	100,0%	7,4%
UKRAYNA	10	6	-40,0%	4,9%
LİBYA	0	1	0,0%	0,8%
ÇİN	305	0	-100,0%	0,0%
ALMANYA	213	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	947	122	-87,1%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Rusya'ya 74 bin dolar, Tayland'a 38 bin dolar, Hong Kong'a ise 21 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA	0	74	100,0%	51,4%
TAYLAND	33	38	15,2%	26,4%
HONG KONG	155	21	-86,5%	14,6%
FRANSA	0	6	100,0%	4,2%
AVUSTURYA	5	3	-40,0%	2,1%
TACİKİSTAN	0	1	0,0%	0,7%
GANNA	16	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	209	144	-31,1%	100,0%

2014 yılının Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den Rusya'ya 75 bin dolar, Gana'ya 49 bin dolar, Tayland'a 38 bin dolar, Sırbistan'a ise 30 bin dolar değerinde ham deri ve ham kürk ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA	36	75	108,3%	28,2%
GANNA	89	49	-44,9%	18,4%
TAYLAND	33	38	15,2%	14,3%
SIRBİSTAN	0	30	100,0%	11,3%
HONG KONG	308	21	-93,2%	7,9%
MOLDAVYA	1	15	100,0%	5,6%
ABD	0	11	100,0%	4,1%
İSPANYA	0	9	100,0%	3,4%
FRANSA	59	6	-89,8%	2,3%
AVUSTURYA	5	3	-40,0%	1,1%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	1.156	266	-77,0%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Çin ve İtalya'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat % 6,7 artışla 23,4 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 13,9 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının ikinci pazarı İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 102 artarak 20,6 milyon dolar olarak kaydedilirken, bu ürün grubunda % 415 artışla İspanya ile % 405 artışla Tayvan da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4104 - 4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	21.923	23.399	6,7%	13,9%
İTALYA	10.186	20.573	102,0%	12,3%
HONG KONG	29.781	18.936	-36,4%	11,3%
UKRAYNA	16.800	16.864	0,4%	10,0%
RUSYA FEDERASYONU	10.985	14.177	29,1%	8,4%
ALMANYA	4.887	7.241	48,2%	4,3%
GÜNEY KORE	4.613	5.413	17,4%	3,2%
BULGARİSTAN	4.364	5.222	19,7%	3,1%
İSPANYA	986	5.080	415,1%	3,0%
TAYVAN	1.002	5.057	404,7%	3,0%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. / BİTMİŞ DERİ İHRACATI	136.310	167.871	23,2%	100,0%

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin'e yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre % 30,6 düşüşle 19,5 milyon dolara gerilemiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Rusya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 14,3 düşüşle 17,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, diğer önemli pazar İtalya'ya ihracat % 69 oranında artışla 12,2 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 1242 artış yaşanan Vietnam ve % 116 artış yaşanan Hindistan da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	28.113	19.514	-30,6%	24,2%
RUSYA FEDERASYONU	19.955	17.105	-14,3%	21,2%
İTALYA	7.226	12.213	69,0%	15,1%
HONG KONG	8.289	6.886	-16,9%	8,5%
GÜNEY KORE	4.290	5.294	23,4%	6,6%
VIETNAM	244	3.275	1241,7%	4,1%
ALMANYA	2.637	2.504	-5,0%	3,1%
FRANSA	2.414	2.202	-8,8%	2,7%
İNGİLTERE	1.334	1.563	17,2%	1,9%
HINDİSTAN	627	1.352	115,5%	1,7%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	85.638	80.671	-5,8%	100,0%

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin, İtalya ve Rusya'ya yapılmakta olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat bu dönemde geçen yıla göre % 14,2 düşüşle 42,9 milyon dolara gerilemiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatındaki payı % 17,3 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatının diğer önemli pazarı İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 88 artarak 32,8 milyon dolar olarak kaydedilirken, Vietnam'a ve İspanya'ya ihracatta ise % 220 oranında artış meydana gelmiştir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	50.036	42.913	-14,2%	17,3%
İTALYA	17.412	32.786	88,3%	13,2%
RUSYA FEDERASYONU	30.940	31.282	1,1%	12,6%
HONG KONG	38.071	25.822	-32,2%	10,4%
UKRAYNA	17.963	17.453	-2,8%	7,0%
GÜNEY KORE	8.902	10.707	20,3%	4,3%
ALMANYA	7.524	9.745	29,5%	3,9%
VIETNAM	1.985	6.343	219,6%	2,6%
İSPANYA	1.794	5.736	219,7%	2,3%
BULGARİSTAN	4.521	5.229	15,7%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	221.948	248.541	12,0%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre % 1,5 artışla 67,6 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı ise % 34,5 düzeyindedir.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Almanya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 1,9 artışla 24 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar İngiltere'ye ihracat ise % 52 artışla 11,5 milyon dolara yükselmiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazar olan Fransa'ya aynı dönemde yapılan ihracat % 18 oranında düşerken, % 57 artışla 4,9 milyon dolar ihracat yapılan Hollanda da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	66.621	67.592	1,5%	34,5%
ALMANYA	23.491	23.948	1,9%	12,2%
FRANSA	25.753	21.043	-18,3%	10,8%
İNGİLTERE	7.573	11.475	51,5%	5,9%
ABD	8.710	10.488	20,4%	5,4%
İTALYA	8.771	9.535	8,7%	4,9%
HOLLANDA	3.108	4.891	57,4%	2,5%
AVUSTURYA	4.621	4.710	1,9%	2,4%
İSVEÇ	4.630	4.237	-8,5%	2,2%
GÜNEY KORE	2.143	3.716	73,5%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	198.049	195.688	-1,2%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde % 32 oranında düşüşle 96,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Kürk giyim ihracatının önemli bölümünün gerçekleştirildiği Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı bu dönemde % 53 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 15,2 artışla 18 milyon dolara yükselirken, ABD'ye % 47 oranında, İsveç'e ise % 46 oranında artış dikkat çekmektedir.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	142.531	96.819	-32,1%	52,9%
İTALYA	15.611	17.978	15,2%	9,8%
FRANSA	13.460	14.857	10,4%	8,1%
ALMANYA	10.770	10.345	-4,0%	5,7%
ABD	3.735	5.490	47,0%	3,0%
İNGİLTERE	5.155	5.275	2,3%	2,9%
UKRAYNA	7.948	3.906	-50,9%	2,1%
AVUSTURYA	2.817	3.326	18,1%	1,8%
İSVEÇ	1.844	2.683	45,5%	1,5%
İSPANYA	3.293	2.623	-20,4%	1,4%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	235.620	182.937	-22,4%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat 2014 yılı Ocak-Eylül döneminde % 21,4 düşüşle 164,4 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı bu dönemde % 43,4'dür.

Deri ve kürk giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 12,8 artışla 27,5 milyon dolar olurken, sözkonusu dönemde % 32 artış yaşanan İngiltere ve % 34 artış yaşanan Hollanda pazarı da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4203.10, 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	209.152	164.411	-21,4%	43,4%
FRANSA	39.213	35.900	-8,4%	9,5%
ALMANYA	34.262	34.293	0,1%	9,1%
İTALYA	24.383	27.513	12,8%	7,3%
İNGİLTERE	12.728	16.750	31,6%	4,4%
ABD	12.446	15.978	28,4%	4,2%
AVUSTURYA	7.437	8.037	8,1%	2,1%
İSVEÇ	6.474	6.920	6,9%	1,8%
HOLLANDA	4.146	5.562	34,2%	1,5%
İSPANYA	4.989	5.024	0,7%	1,3%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	433.669	378.625	-12,7%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2014 yılının Ocak-Eylül döneminde % 4,2 düşüşle 45 milyon dolara gerilemiştir. İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 24,7 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 6,1 düşerek 21,2 milyon dolara gerilerken, bu dönemde Irak'a yapılan ihracatın % 53 artışla 8,6 milyon dolara yükselmesi, Danimarka'ya ise % 30 oranında artışla 6,2 milyon dolar ihracat yapılması genel performansı yukarı çekmektedir.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	47.034	45.059	-4,2%	24,7%
ALMANYA	22.589	21.210	-6,1%	11,6%
İNGİLTERE	21.505	20.968	-2,5%	11,5%
İRAK	5.626	8.624	53,3%	4,7%
İSPANYA	5.562	7.077	27,2%	3,9%
DANİMARKA	4.808	6.234	29,7%	3,4%
FRANSA	6.156	5.912	-4,0%	3,2%
RUSYA FEDERASYONU	8.293	5.227	-37,0%	2,9%
ABD	4.850	3.740	-22,9%	2,0%
İSVİÇRE	3.195	3.474	8,7%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	173.530	182.495	5,2%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ocak-Eylül döneminde en büyük pazar Rusya'ya ayakkabı ihracatı % 9,4 düşüşle 95,8 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 16,4 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının yükselen pazarı olan Irak'a yapılan ihracat ise bu dönemde % 8,7 artarak 85,2 milyon dolara çıkarken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 14,6'ya yükselmiştir.

Bu dönemin diğer yükselen pazarları ise % 57 artışla 33,2 milyon dolar ihracat seviyesine yükselen Almanya ile % 65 artışla 25,9 milyon dolar ihracat yapılan İngiltere'nin yanısıra % 53 artışla Cezayir olmuştur.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 6401 - 6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2013 OCAK-EYLÜL	2014 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	105.747	95.809	-9,4%	16,4%
IRAK	78.354	85.200	8,7%	14,6%
ALMANYA	21.194	33.184	56,6%	5,7%
SUUDİ ARABİSTAN	35.557	31.797	-10,6%	5,4%
İNGİLTERE	15.727	25.888	64,6%	4,4%
UKRAYNA	22.168	25.195	13,7%	4,3%
İTALYA	13.166	14.540	10,4%	2,5%
CEZAYİR	8.582	13.164	53,4%	2,3%
LİBYA	10.159	11.508	13,3%	2,0%
ROMANYA	12.147	11.338	-6,7%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	550.828	583.672	6,0%	100,0%

2014 YILI EYLÜL AYINDA İHRACAT SEKTÖRLERİMİZİ ETKİLEYEN EKONOMİK GELİŞMELER

2014 yılı Eylül ayında ihracat sektörlerimizi etkileyen olayların başında, Türkiye'nin bölgesinde Ortadoğu ve Ukrayna'da devam eden bölgesel sorunların ve jeo-politik krizlerin Türkiye ihracatına ve ekonomisine olumsuz etkilerinin devam etmesi yer almaktadır. Öte yandan, Rusya'nın kendisine yaptırımlar uygulayan AB ve ABD'ye başta gıda ve tarım ürünleri olmak üzere karşı yaptırımlara gitmesi ve bu yaptırımların diğer sektörler de yayılma olasılığının güçlü olması, ihracat sektörlerimizin son dönemde Rusya ve diğer pazarlarda yaşadığı kayıpları telafisi adına bir fırsat olarak değerlendirilmektedir. İhracat sektörlerimizin ortak pazarı Rusya'da rublenin son dönemde ciddi değer kaybı sonucu bu pazara ihracatta rekabet zorlaşırken, rubledeki hızlı değer kaybı sonrası hızlanan sermaye çıkışına karşı Rusya Merkez Bankasının iç piyasaya dolar satmasının ülkenin döviz rezervlerini azalttığı da belirtilmektedir.

Türkiye'nin etrafındaki riskli coğrafyada kriz ve çatışmaların bölge ekonomilerine olumsuz etkileri Ortadoğu Bölgesine yapılan ihracatları da etkilerken, geçtiğimiz aylarda düşüşler yaşanan Irak pazarına ihracat toparlanmanın başladığı Ağustos ayının ardından Eylül ayında da olumlu yönde seyretmeye devam etmiş, Suriye pazarına ihracatta son aylarda başlayan hızlı çıkış ise devam etmiştir.

Türkiye ekonomisindeki önemli güncel bir gelişme de Orta Vadeli Program'da (OVP) revizeye gidilmesi olmuştur. 2015-2017 dönemi ekonomisinde öncelikli hedef 2014 yılında yükselişe geçen enflasyonla mücadele olarak belirlenirken, daha önceden % 4 olarak öngörülen 2014 yılı büyüme hedefi % 3,3'e indirilirken, 2016 ve 2017 yılları içinse % 5 hedefi korunmuştur. Yeni OVP programı açıklamasında ABD Merkez Bankası (FED)'in para politikasında sıkılaşmaya gitmesinin Türk ekonomisine olumsuz etkisi söz konusuysen, Avrupa Merkez Bankasının parasal genişleme politikasının ise ekonomimizi olumlu etkileyeceği değerlendirilmektedir.

Küresel ekonomiyle ilgili olarak IMF, son gelişmeler ışığında dünya ekonomisinin 2014 yılı büyüme tahminini önceki tahmine göre % 0,1 düşürerek % 3,3'e çekerken, 2015 yılı için de % 3,8 büyüme öngörmektedir. IMF, AB'nin bazı önemli üyeleri ile Japonya ve Brezilya gibi gelişmekte olan ülkelere de zayıf büyüme riski konusunda uyarılarda bulundu.

Diğer yandan, AB ekonomilerinde geçtiğimiz aylarda yaşanan olumlu gelişmeler bu ülkelere yapılan ihracatlarda artış beklentisi doğurmuşken, yılın 2. çeyrek verilerine göre Euro Bölgesi ve AB ekonomilerinin neredeyse yerinde sayması ve gelecekle ilgili öngörülerin tekrar olumsuzla doğru kayması, en önemli pazarımız olan AB'ne ihracatla ilgili olarak sektörlerimizi endişelendirmektedir. Özellikle AB'nin motoru olan Almanya'da sanayi siparişleri ve sanayi üretiminin ardından ihracat verilerinde de düşüş

yaşanması, Alman ekonomisi kadar AB ekonomisi için de negatif sinyaller vermektedir.

Döviz kurlarıyla ilgili olarak, Ağustos ve Eylül aylarında dolarda yaşanan artışa rağmen euro kur değerinin yerinde sayması sonucunda € / \$ paritesi 1,27'ye kadar gerilemiştir. Türkiye'nin ve özellikle ilgili sektörlerimizin ihracatının büyük bölümünün AB'ne yapıldığını ve ihracat gelirlerinin € ağırlıklı olduğunu, buna karşılık ithalat girdilerinin \$ ağırlıklı olduğu göz önüne alındığında, son dönemde doların euro'ya karşı değer kazanması ihracat sektörlerimizin ve genelde Türkiye ekonomisinin aleyhine bir gelişme olarak görülmelidir.

Orta Doğu kaynaklı arz endişelerinin kısmen hafiflemesi ve küresel petrol üretimindeki artışın yanı sıra Euro Bölgesi ekonomisindeki durgunluğa paralel küresel petrol talebinin azalacağına yönelik beklentilerin etkisiyle ham petrol fiyatlarındaki düşüş Eylül ayında da devam etmiştir. Böylece, Ağustos ayı sonunda 100 dolar seviyesinde gerçekleşen Brent türü ham petrolün varil fiyatı, Eylül ayı sonunda 90 doların da altına gerileyerek 2012 yılı Haziran ayından bu yana kaydedilen en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.

İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
10.10.2014

	2013 EYLÜL 1000 \$	2014 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2013 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2014 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	45.399	53.306	17,4	354.171	25,6	296.803	21,3	-16,2
2 İTALYA	9.950	9.112	-8,4	102.037	7,4	119.897	8,6	17,5
3 ALMANYA	8.759	10.020	14,4	85.782	6,2	98.432	7,1	14,7
4 İRAK	10.812	12.472	15,3	84.080	6,1	93.951	6,7	11,7
5 İNGİLTERE	6.348	7.875	24,0	51.788	3,7	65.880	4,7	27,2
6 FRANSA	7.524	6.879	-8,6	56.990	4,1	56.916	4,1	-0,1
7 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	7.610	7.652	0,5	58.656	4,2	48.624	3,5	-17,1
8 UKRAYNA	8.252	6.100	-26,1	52.659	3,8	48.357	3,5	-8,2
9 SUUDİ ARABİSTAN	3.879	3.681	-5,1	36.751	2,7	33.740	2,4	-8,2
10 HONG KONG	4.682	2.941	-37,2	43.337	3,1	31.986	2,3	-26,2
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	113.216	120.036	6,0	926.251	67,0	894.586	64,1	-3,4
11 ABD	4.349	4.529	4,2	25.368	1,8	27.901	2,0	10,0
12 İSPANYA	1.210	3.141	159,6	14.369	1,0	20.662	1,5	43,8
13 BULGARİSTAN	1.529	2.741	79,2	16.715	1,2	17.618	1,3	5,4
14 ROMANYA	1.270	1.873	47,5	15.419	1,1	15.827	1,1	2,6
15 GÜNEY KORE	1.403	2.222	58,3	11.928	0,9	15.401	1,1	29,1
16 HOLLANDA	1.487	1.540	3,6	15.623	1,1	14.776	1,1	-5,4
17 CEZAYİR	325	905	178,0	9.116	0,7	14.010	1,0	53,7
18 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2.289	1.026	-55,2	16.424	1,2	13.194	0,9	-19,7
19 AVUSTURYA	1.937	1.809	-6,6	13.319	1,0	13.003	0,9	-2,4
20 LİBYA	1.024	572	-44,2	11.195	0,8	12.574	0,9	12,3
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	130.040	140.394	8,0	1.075.728	77,8	1.059.552	75,9	-1,5
21 AZERBAYCAN	656	1.798	174,3	10.821	0,8	12.541	0,9	15,9
22 İSRAİL	1.509	1.814	20,2	8.832	0,6	11.996	0,9	35,8
23 DANİMARKA	705	638	-9,5	9.134	0,7	11.755	0,8	28,7
24 YUNANİSTAN	1.397	1.758	25,8	8.223	0,6	11.396	0,8	38,6
25 KIRGIZİSTAN	1.076	851	-20,9	15.818	1,1	11.126	0,8	-29,7
26 İSVİÇRE	821	1.040	26,7	11.954	0,9	10.622	0,8	-11,1
27 SÜRİYE	7	1.330	18.391,5	592	0,0	10.482	0,8	1.670,8
28 TÜRKMENİSTAN	820	1.195	45,8	8.767	0,6	10.205	0,7	16,4
29 TUNUS	667	1.202	80,2	4.632	0,3	10.117	0,7	118,4
30 ÖZBEKİSTAN	626	1.216	94,2	6.539	0,5	9.529	0,7	45,7
31 İSVEÇ	461	897	94,8	7.776	0,6	9.497	0,7	22,1
32 BELÇİKA	1.714	1.447	-15,6	9.206	0,7	8.686	0,6	-5,7
33 SİRBİSTAN	1.051	1.321	25,7	5.384	0,4	8.562	0,6	59,0
34 POLONYA	619	1.330	114,8	6.697	0,5	8.392	0,6	25,3
35 KKTC	1.472	1.494	1,5	8.628	0,6	8.246	0,6	-4,4
36 GÜRCİSTAN	634	1.658	161,3	4.946	0,4	8.122	0,6	64,2
37 KAZAKİSTAN	2.024	682	-66,3	16.195	1,2	7.431	0,5	-54,1
38 MİSİR	309	1.692	447,8	8.340	0,6	7.293	0,5	-12,5
39 İRAN	229	957	318,2	4.973	0,4	6.985	0,5	40,4
40 ESTONYA	853	550	-35,5	5.970	0,4	6.966	0,5	16,7
41 VIETNAM	36	714	1.908,9	2.262	0,2	6.384	0,5	182,2
42 PORTEKİZ	95	1.222	1.182,8	1.922	0,1	6.307	0,5	228,1
43 TACİKİSTAN	398	362	-8,9	6.570	0,5	6.045	0,4	-8,0
44 ARNAVUTLUK	473	895	89,3	3.878	0,3	5.788	0,4	49,2
45 ÜRDÜN	604	536	-11,3	3.154	0,2	5.668	0,4	79,7
46 YEMEN	545	437	-19,9	5.708	0,4	5.623	0,4	-1,5
47 HİNDİSTAN	321	557	73,3	2.724	0,2	5.503	0,4	102,0
48 TAYVAN	10	744	7.587,4	1.229	0,1	5.232	0,4	325,7
49 BOSNA-HERSEK	304	814	167,6	2.875	0,2	4.874	0,3	69,6
50 ÇEK CUMHURİYETİ	472	261	-44,7	2.983	0,2	4.769	0,3	59,9
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	150.946	171.805	13,8	1.272.458	92,0	1.305.695	93,5	2,6
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	25.021	11.708	-53,2	110.630	8,0	90.332	6,5	-18,3
AB (28) TOPLAMI	61.376	55.028	-10,3	463.873	33,5	507.056	36,3	9,3
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	175.967	183.513	4,3	1.383.088	100,0	1.396.027	100,0	0,9